

education

Department:
Education
North West Provincial Government
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

PROVINSIALE ASSESSERING

GRAAD 7

**EKONOMIESE EN BESTUURSWETENSKAPPE
NASIENRIGLYNE
NOVEMBER 2024**

PUNTE: 100

Hierdie nasienriglyne bestaan uit 7 bladsye.

AFDELING A**VRAAG 1****VRAAG 1.1**

1.1.1	B ✓
1.1.2	D ✓
1.1.3	A ✓
1.1.4	A ✓
1.1.5	C ✓

[5]

VRAAG 1.2

1.2.1	E ✓
1.2.2	F ✓
1.2.3	B ✓
1.2.4	A ✓
1.2.5	C ✓

[5]

VRAAG 1.3

1.3.1	Waar ✓
1.3.2	Waar ✓
1.3.3	Waar ✓
1.3.4	Waar ✓
1.3.5	Onwaar ✓

[5]

VRAAG 1.4

1.4.1	Behoeftes ✓
1.4.2	Belastings ✓
1.4.3	Doelwitstelling ✓
1.4.4	Kommunikasie ✓
1.4.5	Wins ✓

[5]

TOTAAL AFDELING A: 20

AFDELING B: EKONOMIE**VRAAG 2**

2.1	Definieer die volgende konsepte:	(6)
2.1.1	Produksie: Wanneer 'n besigheid grondstowwe in 'n proses gebruik om goedere te produseer wat die mark benodig ✓ ✓	
2.1.2	Insette: Die dinge wat gebruik word om produkte te vervaardig word insette genoem ✓ ✓	
2.1.3	Uitsette: Die uitsette is voltooide produkte (goedere en dienste) wat verbruikers kan koop en gebruik. ✓ ✓	
2.2	Noem TWEE van Suid-Afrika se belangrikste minerale hulpbronne. Steenkool ✓ Goud ✓ Platinum Ystererts	(2)
2.3	Noem en bespreek die faktore van produksie	(12)
2.3.1	Grond ✓ Die natuurlike hulpbronne wat die besigheid gebruik; bv. die grond waarop die fabriek gebou is ✓ ✓ (Enige relevante antwoorde)	(3)
2.3.2	Arbeid Arbeid is al die mense van 'n land se kapasiteit om te werk ✓ ✓ (Enige relevante antwoorde)	(3)
2.3.3	Kapitaal ✓ Kapitaal is die geld wat die produksieproses gebruik asook die masjinerie en toerusting (bv. vragmotors om hout en meubels te vervoer) ✓ ✓ (Enige relevante antwoorde)	(3)
2.3.4	Entrepreneurskap ✓ Entrepreneurskap is die entrepreneur se idees wat al die ander insette bymekaar bring en dit in 'n suksesvolle produksieproses organiseer ✓ ✓ (Enige relevante antwoorde)	(3)

TOTAAL AFDELING B: 20

AFDELING C: FINANSIËLE GELETTERDHEID

VRAAG 3.1

3.1.1	Kwalifiseer Ingrid om 'n spaarrekening oop te maak? Gee rede vir jou antwoord.	(2)
	Ja, want sy is 'n Suid-Afrikaanse burger en het 'n strepieskode-ID. ✓ ✓	
3.1.2	Vereistes om 'n spaarrekening oop te maak.	(6)
	Om ouer as 16 jaar te wees ✓ ✓	
	Strepiekode ID/Slimkaart ✓ ✓	
	Bewys van adres ✓ ✓	
	Minimum bedrag benodig	
3.1.3	Hoeveel rente sal Ingrid na 'n maand verdien?	(4)
	R300 x 10 ÷ 100 ✓ ✓	
	R30.00 ✓ ✓	
3.1.4	Hoekom vereis banke bewys van adres wanneer mense spaarrekeninge oopmaak?	(2)
	Om bedrog en misdaad te voorkom ✓ ✓	
3.2	Bespreek die rolle van banke.	(6)
	Dit lewer dienste aan kliënte ✓ ✓	
	Hou kliënte se geld veilig ✓ ✓	
	Dra by tot ekonomiese groei ✓ ✓	
	Tree op as tussengangers	
	Banke betaal rente aan die mense wat geld in die bank het.	

TOTAAL AFDELING C: 20

VRAAG 4

4.1.1	Dit is 'n persoon met 'n besigheidsidee, wat dan daarin belê, dit organiseer en 'n besigheid bestuur om die idee te verkoop en 'n wins te maak. ✓ ✓	(2)
4.1.2	Siya Mbali kry nie 'n werk nie ✓ ✓	(2)
4.1.3	Neem risiko's ✓ ✓ Kreatiewe denker ✓ ✓ Het 'n visie van sukses ✓ ✓ Toets nuwe idees ✓ ✓ Het selfvertroue Werk hard Is vasberade Werk lang ure Is verantwoordelik Dink krities oor uitdagings	(8)
4.1.4	Bestuursvaardighede ✓ ✓ Navorsingsvaardighede ✓ ✓ Goeie probleem oplossings vaardighede ✓ ✓ Goeie menseverhoudings Goeie kommunikasie vaardighede	(6)

[18]

VRAAG 4.2

Tipe Besigheid			
Besigheids-aktiwiteit	Handels-besigheid	Vervaardigings-besigheid	Dienste-besigheid
Beskuitjie fabriek		X ✓	
Gimnasium			X ✓
Restaurant	X ✓		
Kruideniersware winkel	X ✓		

[4]

VRAAG 4.3

4.3.1	Jou skool se koorfees	(1)
	Plaaslike koerant/Advertensiebord/Pamflet/SMS/Radio ✓	
4.3.2	'n Nuwe ete by Wimpy.	(1)
	Televisie/'n gesinstydskrif/ 'n vroue tydskrif/Advertensiebord /Rapport Sondagkoerant ✓	
4.3.3	Ontwerpersmeubels	(1)
	Huiseienaartydskrif ✓	
4.3.4	FNB bankdienste	(1)
	Radio/Rapport Sondagtydskrif/Advertensiebord/Televisie/ Huiseienaar tydskrif/Kartydskrif ✓	
4.3.5	'n Nuwe vakansie oord	(1)
	"Weg" tydskrif/brosjures van reisagentskappe ✓	

[5]

VRAAG 4.4

SWOT ANALISE VAN 'N "SIPHOKAZI" ONTWERP	
Sterk punte	Swak punte
<p>4.4.1</p> <ul style="list-style-type: none"> Bekostigbare swemklere. ✓✓ Siphokazi het 'n graad in besigheidsbestuur. Oopmaak van nuwe takke in Mahikeng en Klerksdorp. 	<p>4.4.2</p> <ul style="list-style-type: none"> Nuwe kassier het geen ervaring nie. ✓✓ Sam behandel klante onprofessioneel.
Geleenthede	Bedreigings
<p>4.4.3</p> <ul style="list-style-type: none"> Toename in vraag na 'n produk. ✓✓ Uitbreiding van die mark na ander stede. Sluiting van Go-Simply Boutique takke. 	<p>4.4.4</p> <ul style="list-style-type: none"> Instelling van fase 2-beurtkrag. ✓✓ Verhoging in brandstofprys.

(4 x 2)

[8]

VRAAG 4.5

4.5.1 Bereken die totale koste om die T-hemde te maak per week.	
<p>Veranderlike koste:</p> $R15.00 + R12.50 + R130 + 0.20$ = R157.70 ✓	
<p>Vaste koste:</p> $R8 + R7 + R80 + R50$ = R145.00 ✓	
<p>Totale koste = Veranderlike koste + Vaste koste ✓</p> $R157.70 + R145.00$ = R302.70 ✓	

(5)

[5]

**TOTAAL AFDELING D: 40
GROOT TOTAAL: 100**